

Virserums hembygdsblad 4/23

Orglarna i Virserums kyrka

Under musikdagarna efter midsommar kommer Birger Marmvik att torsdagen den 29 juni kl 12.30 att ge orgelkonsert med temat "Tre fugor i en smäll". Det kan därför vara på sin plats att uppmärksamma orglarna i Virserums kyrka.

Den första orgeln – då i Virserums gamla kyrka – tillkom redan 1678, men vi vet inte så mycket mer om denna orgel. En ny orgel tillkom 1759 med tio stämmor, byggd av två välkända orgelbyggare – Lars Wahlberg och Anders Wollander. Den fanns kvar till den 1 april 1880, då den revs i samband med den nya kyrkans tillkomst.

Självfallet skulle även den nya kyrkan ha en orgel. Den byggdes av Carl August Johansson i Broakulla med en orgelfasad ritad av den nya kyrkans arkitekt P.A. Petersson. Den hade 17 stämmor fördelade på två manualer och pedal. Under årens lopp renoverades den vid flera tillfällen, men i mitten av 1950-talet ansågs den nästintill oduglig. Greta Lundkvist, som då hade tillträtt som kantor och musikedirektör lyckades övertala de kyrkliga myndigheterna att bygga en ny orgel. Och i november 1959 kunde den av Olof Hammarberg i Göteborg byggda orgeln invigas. Den har 28 stämmor fördelade på tre manualer och pedal. Av dessa hade sju stämmor helt eller delvis övertagits från 1881 års orgel.



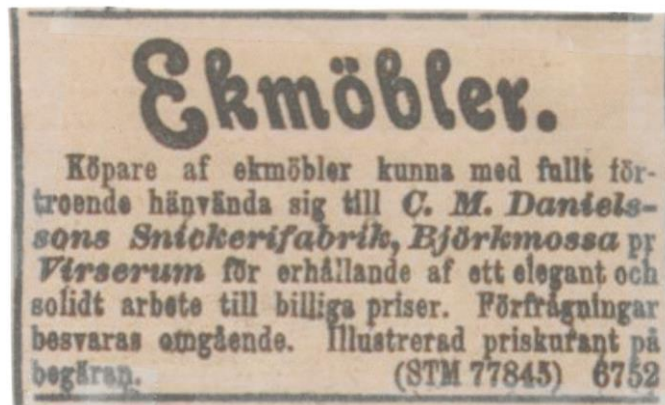
Utöver den stora läktarorgeln finns också en mindre kororgel, som invigdes 1987. Den hade tillverkats av orgelbyggaren Nils-Olof Berg, Nye, och har tio stämmor fördelade på två manualer och pedal.

Snickerifabriken i Björkmossa

Redan på 1870-talet började tillverkningen av möbel i Virserum. Det var då i byarna runt själva kyrkbyn som tillverkningen skedde och till en början var den helt hantverksmässig utan hjälp av olika maskiner.

En av de tidigaste snickerifabrikerna hade startats 1878 av Carl Magnus Danielsson. Det framgår nämligen av en annons som han 1893 hade publicerat. C M Danielsson föddes i Fagerhult 1850. Efter en tid i Stockholm kom han senare till Tönshult där han arbetade hos Alexander Johansson. Han flyttade 1878 till Rödmosa och det var här han byggde en fabrik i ängen bakom boningshuset. Han hade flera snickare anställda; en del av dessa var vandrande gesäller som ofta var duktiga yrkesmän. I Rödmosa hade C M Danielsson inga maskiner utan all tillverkning gjordes för hand.

C M Danielsson flyttade 1889 till Björkmossa där han köpt en gård och där han byggde en ny fabrik. Här fanns en bandsåg som var avsedd att drivas med häst. Men senare tillkom en fotogenmotor för att driva en del maskiner.



Annons i Eskilstuna-Kuriren 1902

C M Danielsson uppmärksammades tidigt. Exempelvis belönades han vid en utställning 1879 i Kalmar med första pris och silvermedalj för sin tillverkning av ekmöbler. Grevarna von Rosen och Wachmeister hade också beställt skåp och bufféer där släktvapnen var inskurna. Han gav också ut flera priskurant där en omfattande produktion redovisades.

Efter första världskrigets utbrott 1914 blev det svårt med tillgången på allt som behövdes för tillverkningen. Även fotogen till motorn var en bristvara. Fabriken såldes 1918 och flyttades ned till Virserum.

GES UT AV VIRSERUMS HEMBYGDSFÖRENING

Bli medlem genom att betala in 150 kr på bg 5241-0263.